

ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ

ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

□

□

□

ΤΟΥ ΦΟΥΝΤΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ 2^{ΟΥ} ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

ΘΕΜΑ:

□

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ

□ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ? ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

□

□

□

□ **ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ** □ :□ **29** □ - **01** - **2012**

□

Η συνεισφορά των τριών ιεραρχών στη σύζευξη Χριστιανισμού και Ελληνισμού και στην σημερινή Παγκοσμιοποίηση.

□

□

Ποιος υπήρξα; Ποιος είμαι; Τι θα είμαι; Με βεβαιότητα δεν ξέρω.

Ούτε άλλωστε εκείνος που σοφότερος από εμένα θα ήταν.

Περιπλανιέμαι χωρίς τίποτα να έχω, ούτε κάποιο από τα όνειρα που ποθώ.

(Πάπυρος ? Larousse ? Britannica, τ. 19, σελ. 241, 1996) .

Ήταν τρεις από τους 19.000 στίχους που έγραψε συνολικά ο Γρηγόριος, ο κατ'εξοχήν Θεολόγος, από τους τρεις «μεγίστους φωστήρες της τρισηλίου θεότητας», που έχουμε την τιμή και τη χαρά να τιμάμε σήμερα με την εδώ παρουσία μας. Τρεις στίχοι από τους οποίους αναδύονται με έξοχο τρόπο πανάρχαια ερωτήματα της αρχαίας ελληνικής διάνοησης. Χάρης σ' αυτά κατάφεραν να συνταιριάσουν: **το λόγο με τις Πράξεις, το ανθρώπινο με το θεϊκό, το φθαρτό με το άφθαρτο, το χριστιανικό με το ελληνικό.**

Στο λίγο χρόνο που έχω στη διάθεσή μου θα προσπαθήσω να παρουσιάσω τη σύζευξη του Χριστιανισμού με τον Ελληνισμό, όπως οι τρεις μεγάλοι Πατέρες, πέτυχαν με τα Θεόπνευστα κείμενά τους, τις ομιλίες τους, αλλά κυρίως με την προσωπική τους στάση και το δικό τους παράδειγμα, να οικοδομήσουν την Εκκλησία του Χριστού σε στέρεες βάσεις ? γκρεμίζοντας τα επιχειρήματα του αιρετικού λόγου και δίνοντας απάντηση στα πανάρχαια ερωτήματα της ανθρώπινης αγωνίας, χρησιμοποιώντας ως βάση τον **Αποκαλυπτικό Θείο Λόγο**

Θα κάνω μια σύντομη αναφορά στο σήμερα, στον 21^ο αιώνα. Στον άνθρωπο του δυτικού κυρίως κόσμου που έχει στην κυριολεξία καταληφθεί από την αλαζονεία. Έχει καταργήσει τις ανθρώπινες σχέσεις και την επικοινωνία. Καταστρέφει συνειδητά το περιβάλλον, χωρίς να νοιάζεται για τις γενιές που έρχονται. Όλα θυσία στο εφήμερο κέρδος και στην αποκόμιση αγαθών αμφιβόλου αναγκαιότητας. Δηλώνει Χριστιανός αλλά στην ουσία είναι άθεος.

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ.

Στο θέμα που σήμερα μας απασχολεί, με την έννοια του Ελληνισμού εννοούμε το σύνολο των στοιχείων που συναπαρτίζουν τον αρχαίο Ελληνικό Πολιτισμό, ο οποίος δημιουργήθηκε ως τα μέσα του 4^{ου} αιώνα τόσο στην ηπειρωτική Ελλάδα, όσο και έξω από αυτήν, ιδιαίτερα όμως στην Αθήνα.. Στοιχεία όπως: η Ελληνική Γραμματεία, η φιλοσοφία, τα ήθη και τα έθιμα των Ελλήνων και αξίες όπως η αισθητική, η αναζήτηση της αλήθειας, η ατομική και κοινωνική ελευθερία είναι αυτές που χαρακτηρίζουν τον ελληνισμό (Πάπυρος?Larousse?Britannica, τ. 23, σελ. 33, 1996).

Είναι ξεκάθαρο σήμερα, σύμφωνα με το Ζηζιούλα (1978), πως οι ρίζες του χριστιανισμού δεν μπορούν να αναζητηθούν στον Ελληνισμό, αλλά στον Ιουδαϊσμό. Όμως είναι το ίδιο ξεκάθαρο πως τρεις αιώνες πριν τη γέννηση του Χριστού, ο Ελληνισμός και οι ελληνικές ιδέες κυκλοφορούσαν ευρύτατα στους ανώτερους και στρατιωτικούς ιουδαϊκούς κύκλους:

1. Η Ταλμουδική Γραμματεία, υπολογίζεται πως περιέλαβε 2500-3000 ελληνικές λέξεις.
2. Χρησιμοποιούσαν ελληνικά ονόματα.
3. Το 175 π.χ. ιδρύθηκε στα Ιεροσόλυμα, από τον αρχιερέα Ιάσονα, ελληνικό Γυμνάσιο και ελληνικό σχολείο.
4. Υπήρχαν τον 1^ο αιώνα π.χ. 500 μαθητές της ελληνικής Σοφίας.
5. Οι αυλές και οι κίονες του ναού που έχτισε ο Ηρώδης ήταν ελληνικής τεχνοτροπίας.
6. Χρησιμοποιούν πολλά ελληνικά μοτίβα στη διακόσμηση.
7. Πολλά έργα της ιουδαϊκής γραμματείας μαρτυρούν τη στενή επαφή ελληνισμού και Ιουδαϊσμού.
8. Η μετάφραση της Παλαιάς διαθήκης στην ελληνική γλώσσα, γνωστή και ως μετάφραση των «εβδομήκοντα», ενώ χρησιμοποιήθηκε ως μέσο διείσδυσης του Ιουδαϊσμού στον ελληνισμό, η χρήση τίτλων όπως «κύριος», «χριστός», είχαν σοβαρές επιπτώσεις στην αρχική Χριστολογία.

Με την εμφάνιση του Χριστιανισμού, ο ελληνισμός επίσημα του αντιπαρατέθηκε, τονίστηκε ιδιαίτερα η ειδωλολατρική θρησκευτική του διάσταση με αποτέλεσμα σε αρκετά κείμενα της εποχής να συναντάμε την έκφραση: «**η του Ελληνισμού δυσσεύεια**».□□

Η ειδωλολατρική διάσταση του Ελληνισμού συγκρούστηκε ολομέτωπα με το χριστιανισμό. □□

Η διάσταση αυτή διατηρήθηκε μέχρι την εποχή των τριών Ιεραρχών. Οι Πατέρες γνώριζαν και υιοθέτησαν τα στοιχεία εκείνα του Ελληνισμού τα οποία συνέβαλαν στην «αρετή» και παραδέχονταν την έρευνα και τη θεωρία του Ελληνισμού, εφόσον δεν οδηγούσε στην «**πλάνη**»

και την «**απώλεια**

». Απέρριπταν ταυτόχρονα στοιχεία όπως ο Μυστικισμός και η Μεταφυσική και τα οποία ο Χριστιανισμός και οι Μ. Πατέρες ποτέ δεν τα υιοθέτησαν (Μητρ. Ναυπ. κ' Αγίου Βλ., Ιερόθεος, Αδ. Μελ. 2003).

Αυτές οι διαφορές, αλλά και η σύζευξη που πραγματοποίησαν σε ορισμένους τομείς οι τρεις Ιεράρχες, όχι μόνο δεν ζημίωσαν το Χριστιανισμό και τον Ελληνισμό, αλλά αντίθετα ωφελήθηκαν και οι δύο.

Σύμφωνα με τον Παπαρηγόπουλο, ο ελληνισμός ενώ ήταν ημιθανής, έλαβε ζωή από το Χριστιανισμό και αναστήθηκε. Πέντε αιώνες ρωμαϊκής κυριαρχίας μπορούσαν να σβήσουν και τις πιο φωτεινές ιδέες. Με τη βοήθεια όμως που άντλησε από το Χριστιανισμό μπόρεσε να μεταμορφώσει τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία σε Βυζαντινή, περιβάλλον στο οποίο ο Ελληνισμός είχε τη δυνατότητα να θέσει εκ νέου τη σφραγίδα του (Αρχιμανδρίτου Γεωργίου, 2001).

Παράλληλα ο Χριστιανισμός χρησιμοποιώντας την ελληνική γλώσσα και φιλοσοφία, απέκτησε τη δυνατότητα να εκθέσει με αριστοτεχνικό τρόπο την πίστη και τη θεολογία του, χωρίς παράλληλα να αρνηθεί τίποτα από την ευαγγελική διδασκαλία.

Ταυτόχρονα ο Ελληνισμός με το Χριστιανισμό βρίσκονται σε μια διαδικασία αλληλοσπαραγμού. Ο ελληνισμός προσπαθεί να εξελληνίσει το Χριστιανισμό και ο χριστιανισμός να εκχριστιανίσει τον ελληνισμό. Οι αιρέσεις έχουν μεταβληθεί σε ανοιχτή πληγή στο σώμα της εκκλησίας.

Η αναγνώριση της ανεξιθρησκείας το 313 Μ. Χ. από το Μέγα Κωνσταντίνο δημιουργεί ένα καινούριο περιβάλλον, στο οποίο είχαν την τύχη να δράσουν οι μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας μας.

Παιδιά εύπορων οικογενειών της Καππαδοκίας και οι τρεις τους, δεν εφησύχασαν και δε διάλεξαν να ακολουθήσουν τον εύκολο και άνετο δρόμο που τους είχαν προετοιμάσει οι γονείς τους. Ανήσυχα πνεύματα, με τις ψυχές γεμάτες ερωτηματικά, μετά την πρώτη μόρφωση που πήραν στις ιδιαίτερες πατρίδες τους και κοντά στις οικογένειές τους, αναζήτησαν τις απαντήσεις σ' αυτά τα ερωτηματικά, στις μεγάλες κοιτίδες της Σοφίας της εποχής εκείνης: στην Αθήνα και στην περίφημη για τις Πλατωνικές και Νεοπλατωνικές της σπουδές, Φιλοσοφική της Σχολή οι δυο μεγάλοι πατέρες και φίλοι: Ο Γρηγόριος ο Θεολόγος και ο Μέγας Βασίλειος.

Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Αντιόχεια, κοντά στο φημισμένο Σοφιστή Λιβάνιο, ο οποίος εκτιμούσε τόσο πολύ τον Ιωάννη, που σε κάθε ευκαιρία τόνιζε πως θα τον άφηνε αντικαταστάτη του, εάν δεν τον είχαν συλήσει οι Χριστιανοί και δεν παρέλειπε να εκφράζει το θαυμασμό του για τον τρόπο με τον με τον οποίο ανάτρεφαν τα παιδιά τους οι Χριστιανές μητέρες.

Έχοντας οι τρεις μεγάλοι Πατέρες γαλουχηθεί με τις χριστιανικές αξίες και αρετές και εμποτιστεί με την ελληνική σοφία, μπήκαν στο στίβο του αγώνα έχοντας το βαρύ καθήκον να δώσουν καθαρές απαντήσεις σε ερωτήματα υπαρξιακά, οντολογικά και κοσμολογικά που απασχολούσαν τους χριστιανούς, αλλά και την ανθρωπότητα στο σύνολό της.

Σε ερωτήματα όπως τι είναι η ύπαρξη, το είναι, η ουσία και το νόημα του κόσμου, το κακό και το καλό, ο ίδιος ο άνθρωπος, καθώς και η δημιουργία του, προσπάθησαν να απαντήσουν οι φιλοσοφικές σχολές. Οι Μεγάλοι πατέρες αντιμετωπίζοντας τα ίδια ερωτήματα, απέρριψαν τις φιλοσοφικές απαντήσεις των Ελλήνων και απάντησαν σ' αυτά με βάση τη θεία αποκάλυψη.

Έτσι έχουμε το μπόλιασμα της Ελληνικής Σοφίας από τη Χριστιανική Αποκάλυψη και την κίνηση του Ελληνισμού προς ένα διαφορετικό προσανατολισμό.

Το άλλο μεγάλο ερώτημα που διχαζε τους Χριστιανούς ήταν η ερμηνεία όρων, οι οποίοι προερχόμενοι από την Εβραϊκή σκέψη, προκαλούσαν διχασμό στη Χριστιανική κοινότητα και ιδιαίτερα στους Ελληνίζοντες χριστιανούς. Ένα τέτοιο ερώτημα αφορά την έννοια της Τριαδικότητας του Θεού και την ερμηνεία των όρων «ουσία» και «υπόσταση».

Πρώτος ο Μέγας Βασίλειος παρατήρησε πως η έκθεση της Α' οικουμενικής συνόδου, του 325, στον προσδιορισμό της Φύσης του Θεού χρησιμοποιούσε τους όρους «ουσία» και «υπόσταση» ως έννοιες συνώνυμες. Γι αυτό καθόρισε και ερμήνευσε με λογικά επιχειρήματα τις εννοιολογικές διαφορές ανάμεσα στους όρους αυτούς. Χαρακτήρισε τη Θεία Φύση ως ουσία με τρεις υποστάσεις. Την ερμηνεία αυτή υιοθέτησε η σύνοδος της Αλεξάνδρειας το 362 Μ. Χ..

Σύμφωνα με την ερμηνεία του Μ. Βασιλείου ο Πατήρ, ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα έχουν ως σύνολο κοινά χαρακτηριστικά. Είναι Άπειροι, Ακατάληπτοι, Ακτιστοι, Απερίγραπτοι. Η

ουσία και των τριών ταυτίζεται. Διακρίνονται όμως προς τα ιδιάζοντα χαρακτηριστικά. Γίνονται τρία διαφορετικά πρόσωπα, τρεις υποστάσεις. Ο πατέρας έχει ως υποστασιακή ιδιότητα την πατρότητα, ο υιός την Υιότητα (γέννηση από τον Πατέρα) και το Άγιο Πνεύμα την εκπόρευση από τον Πατέρα και την Αγιότητα (Ανάστος, 1978).

Ένα άλλο ερώτημα στο οποίο οι Μεγάλοι πατέρες του 4^{ου} αιώνα σύζησαν με θαυμαστό τρόπο τις θέσεις των γνωστικών φιλοσόφων και τη χριστιανική διδασκαλία είναι στο θέμα της δημιουργίας του κόσμου. Οι γνωστικοί ισχυρίζονταν πως ο κόσμος δημιουργήθηκε από τον κατώτερο και κακό Θεό και με αυτό τον τρόπο εξηγούσαν την παρουσία του κακού στον κόσμο.

Οι Άγιοι Πατέρες αντέτειναν πως ο κόσμος δημιουργήθηκε από τον Πατέρα δια του Υιού, εν Πνεύματι Αγίω και πως το κακό παρεμβλήθηκε στον κόσμο, ως αποτέλεσμα της αμαρτίας του κόσμου (Μητρ. Ναυπ. κ' Αγίου Βλ., Ιερόθεος, Αδ. Μελ. 2003).

Οι τρεις Ιεράρχες είδαν τον άνθρωπο ως ψυχοσωματική οντότητα, προικισμένο από το δημιουργό με σώμα αλλά και πνεύμα, που κυριαρχεί στις ορμές και στα ένστικτα.. Τον είδαν ως ύπαρξη, που αποβλέπει με εμπιστοσύνη στον πνευματικό κόσμο, που έχει ως απώτερο σκοπό την αιώνια ζωή, δηλαδή τη θέωσή της. Και αυτό σύμφωνα με τους Πατέρες όχι ως απορρόφηση του ανθρώπου από το Θεό, αλλά ως ανύψωση του ανθρώπου και τη συνεχή ζωή του μέσα στην παρουσία του Θεού (π. Κωνσταντέλλου Δημητρίου, 1990).

Σ? αυτά τα παραγμένα μα και τόσο αποφασιστικής σημασίας χρόνια, για το μέλλον του Χριστιανισμού και του Ελληνισμού, οι τρεις Ιεράρχες λάμπρυναν με την παρουσία τους, φώτισαν με τη φωτισμένη ερμηνεία τους πτυχές της χριστιανικής πίστης που χώριζαν τους Χριστιανούς, ερμήνευσαν υποδειγματικά τη διδασκαλία του Χριστού, απάντησαν στα ερωτήματα που είχε θέσει η οξύνοια και η ευαισθησία των αρχαίων Ελλήνων, με βάση τις απαντήσεις της Χριστιανικής αποκάλυψης.

Μπόρεσαν να συγκεράσουν το ελληνικό πνεύμα και να ερμηνεύσουν άριστα τον ελληνοχριστιανικό ανθρωπισμό, αναδεικνυόμενοι σε αυθεντικούς Έλληνες Πατέρες και δασκάλους τόσο της αρχαίας Εκκλησίας και μάλιστα της Ελληνικής Ορθοδοξίας, από τον 4^ο αιώνα Π. Χ. μέχρι σήμερα. Είναι χαρακτηριστικό πως η γιορτή τους καθιερώθηκε για πρώτη φορά τον 11^ο

αιώνα για να προβληθεί η αρμονική και ισόρροπη σύνθεση της κλασικής ελληνικής σοφίας

με τη Χριστιανική Πίστη και παράδοση(Πάπυρος?Larousse?Britannica, τ. 29, σελ. 85, 1996).

Κι αν στην ανατολή του νέου ελληνικού κράτους σήμαινε κάτι, -- και είχε να προσφέρει κάτι,--η εορτή των τριών Ιεραρχών, μήπως σήμερα τείνει να μεταλλαχτεί, όπως και τόσα άλλα στις μέρες μας σε μια ακόμα εκδήλωση, χωρίς ουσιαστικό νόημα και περιεχόμενο, που θα εκφυλιστεί μέσα στη δίνη της παγκοσμιοποίησης και στα όσα αυτή πρεσβεύει και επιδιώκει;

Μήπως οι αθώες παιδικές ψυχές, που εμείς ως εκπαιδευτικοί είμαστε επιφορτισμένοι με το δύσκολο έργο να τις φέρουμε σε επαφή με την αλήθεια της ζωής και να τις προετοιμάσουμε να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες της, είναι εκτεθειμένες και βομβαρδίζονται καθημερινά μέσα από την τηλεόραση, με εικόνες συμπεριφορές και πρότυπα που προάγουν τη βία, την επιθετικότητα, το σεξισμό, τον ατομισμό, το φανατισμό και γενικά συμπεριφορές που κάθε άλλο παρά προάγουν τον άνθρωπο και πολύ περισσότερο δεν τον οδηγούν στο θεϊκό προορισμό του που δεν είναι άλλος από το καθ' ομοίωσιν, δηλαδή τη θέωσή του;

Κι ακόμα μήπως καταφέρνουν να αλλάζουν τη νοηματοδότηση συμβόλων που υπήρξαν για αιώνες σηματοδότες μιας πορείας προς την αλήθεια; Γιατί τι άλλο είναι η μεταμόρφωση του Μ. Βασιλείου, από ασκητικό και νέο άνθρωπο, ντυμένο με το φτωχικό, τριμμένο ράσο του, στον καλοθρεμμένο κοκκινοντυμένο και κουνάμενο, Σάντα ? Κλάους, που χωρίς ίχνος ντροπής τον βαφτίζουμε Αϊ- Βασίλη και παρακολουθούμε αδιαμαρτύρητα, αμέτρητα στιγμιότυπα στην τηλεόραση, για τον τόπο καταγωγής του και πολλές ακόμα λεπτομέρειες από τη ζωή του, μπολιάζοντας επίμονα μ? αυτές τις ευαίσθητες παιδικές ψυχές;

Ντρεπόμαστε μήπως για το δικό μας φτωχικό Αϊ ? Βασίλη, που όντας πραγματικά πλούσιος, έδωσε τα πάντα για τους φτωχούς και τους αδύνατους, πεθαίνοντας ο ίδιος πάμφτωχος; Βέβαια αυτό είναι ένα μοντέλο που δεν προτείνεται από την παγκοσμιοποιημένη κοινωνία μας, δεν πουλάει. Γι? αυτό είναι απαραίτητο με κάθε τρόπο να μεταλλάξουμε το μεγάλο Ιεράρχη και έτσι να αφανίσουμε όσα αυτός συμβολίζει. Και ποιος είναι ο ρόλος των δασκάλων και των κληρικών; Άβουλοι δειλοί, μοιραίοι ακολουθούμε το ρεύμα, προσπαθώντας να πείσουμε προς χάριν του μοντερνισμού,-- όπως ο Απόστολος Πέτρος λίγες ώρες πριν τη Σταύρωση,-- προσπαθούμε να πείσουμε πως εμείς δεν έχουμε σχέση με τον Άνθρωπο, αλλά έχουμε θεοποιήσει το χρήμα, κυνηγάμε την εφήμερη δόξα με πάθος και είμαστε έτοιμοι για κάθε υποχώρηση, προκειμένου να φανερώσουμε την υποταγή μας στις αρχές της παγκοσμιοποίησης.

Στην παγκοσμιοποίηση, οι τρεις Ιεράρχες αντέταξαν την Παγκοσμιότητα. Η παγκοσμιότητα, σύμφωνα με το Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου, (Αδημ. Μελέτη 2003), σε αντίθεση με την Παγκοσμιοποίηση -- που με επιθετική διάθεση, προσπαθεί να επιβάλλει έναν τρόπο ζωής και ενός πολιτισμού?διακρίνεται για την οικουμενικότητα, την υπέρβαση των εθνικών κρατών και των διακρίσεων μεταξύ των λαών.

Η σημερινή εποχή αναζητά ανθρωπιστικές αξίες και για να τις βρει είναι ανάγκη να στρέψει την προσοχή της στις αξίες του Ελληνοχριστιανικού πολιτισμού. Είναι ανάγκη να στραφεί στο θεραπευτικό ρόλο της Εκκλησίας, για την οποίο ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος γράφει πως: «μπαίνουμε σ? αυτή οι παραμορφωμένοι και άρρωστοι άνθρωποι για να ιαθούμε». Ο Γρηγόριος ο Θεολόγος παρουσιάζει σε ομιλίες του τον κληρικό ως τον θεραπευτή των ανθρώπων και την εκκλησία ως το ιατρείο στο οποίο θεραπεύεται ο εγωισμός, το μίσος και τα πάθη των ανθρώπων (Αρχιμανδρίτου Γεωργίου, 2001).

Θεραπευτικά μέσα της εκκλησίας μας το ευαγγελικό κήρυγμα, η άσκηση, τα Ιερά Μυστήρια και κυρίως το Άγιο Βάπτισμα, η συμμετοχή στη Θεία Ευχαριστία, η προσέλευση στην εξομολόγηση και στην ειλικρινή μετάνοια, μέσα με τα οποία μπορούμε να φτάσουμε στο «καθ? ομοίωσιν».

Οι τρεις Ιεράρχες άνοιξαν και μας έδειξαν το δρόμο, φρόντισαν με τις Θείες Λειτουργίες που έγραψαν και τελούνται σε όλον τον κόσμο, να διασώσουν το ελληνικό πνεύμα και να του δώσουν οικουμενική διάσταση. Η αρχαία ελληνική γλώσσα, η μουσική, η ποίηση, η τέχνη των αρχαίων διασώθηκαν μέσω της ορθόδοξης λατρίας.

Μας έδειξαν το δρόμο όχι με λόγια αλλά με το προσωπικό τους παράδειγμα, την αγάπη, τη φιλανθρωπία, τον αλτρουισμό, στην αντιμετώπιση διαχρονικών προβλημάτων που αντιμετώπιζε και αντιμετωπίζει ο άνθρωπος. Αυτά τα προβλήματα μεγιστοποιημένα από τις συνέπειες της παγκοσμιοποίησης, μπορούν να αντιμετωπιστούν αντλώντας από τη ζωή των μεγάλων Ιεραρχών.

Οι Μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας μας, απάντησαν στα σημερινά προβλήματα πριν από 17 αιώνες. Στην ατομοκρατία απάντησαν με την κοινωνικότητα, στον εγωισμό με την ταπεινότητα, στην απομόνωση με την αδελφικότητα, στην επιθετική στάση έναντι των άλλων πρόταξαν τη ζωντανή σχέση με τον πλησίον. Στην ισοπεδωτική εξασφάλιση των κεκτημένων, το ρίσκο που συνεπάγεται ο αγώνας της προσωπικής ιδιαιτερότητας. Η βίωση ευχαριστηριακής ζωής, είναι η απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση όλων αυτών

(Τερέζης Χρ. 2001).

Τα πανάρχαια ερωτήματα που έθεσε η αρχαία ελληνική φιλοσοφία, ούτε την αξία τους έχουν χάσει, αλλά ούτε μπορούν πλέον να λησμονηθούν, ενστερνιζόμενοι ένα ευδαιμονιστικό, υλιστικό μοντέλο ζωής. Κι αυτό γιατί τα υλικά αγαθά, ελάχιστη συνεισφορά έχουν στην προσωπική ευτυχία του κάθε ανθρώπου.

Ίσως είναι καιρός να αναθεωρήσουμε αρκετά σημεία από τις απόψεις μας και των στάσεών μας σχετικά με την ομοιομορφία, που επιθετικά και πιεστικά προσπαθεί να μας επιβάλει η παγκοσμιοποίηση.

Η ορθόδοξη παράδοση των τριών Ιεραρχών είναι καιρός να απαντήσει στις αγωνίες του σύγχρονου ανθρώπου με εμπειρίες Αγίων και να μπολιάσει μ? αυτές τη δυτική σκέψη.

Γιατί όπως γράφει σε κάποιους άλλους στίχους ο Γρηγόριος ο Θεολόγος:

Οι μέρες των λουλουδιών πέρασαν, έφθασε το καλοκαίρι.

Λευκόμαλλος έγινα και το δρεπάνι περιμένει τον στάχυν!

Τ? άγουρα σταφύλια ωρίμασαν, κοντά είναι ο καιρός του τρύγου.

(Πάπυρος ? Larousse ? Britannica, τ. 19, σελ.241, 1996) .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ανάστος, Μ. (1978). Οι Μεγάλοι Καπαδόκες. στο βιβλίο: *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*. Τ. Ζ', σελ. 402-403, Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών Α. Ε.

Γεωργίου (2001). Η Ελληνική και η κατά Χριστόν Μόρφωσις κατά τους τρεις Ιεράρχας.

Ζηζιούλας, Ι. (1978). Ελληνισμός και Χριστιανισμός. Η συνάντηση των δύο κόσμων, στο βιβλίο: *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*. Τ. στ', σελ. 519-559, Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών Α. Ε.

Ιερόθεος, (2003). Η παγκοσμιοποίηση, η τρομοκρατία και ο Φονταμενταλισμός κατά το πνεύμα της διδασκαλίας και του έργου των τριών Ιεραρχών. Αδημ. Μελέτη. Ναύπακτος.

Ιερόθεος, (2003). Συνάντηση Ελληνισμού και Χριστιανισμού στην ανατολή και στη δύση. Αδημ. Μελέτη. Ναύπακτος.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους.

Κωνσταντέλλου, Δ. (1990). Το ελληνοχριστιανικό μορφωτικό ιδεώδες των τριών Ιεραρχών. Στο βιβλίο: *Βυζαντινή κληρονομιά*. Αθήνα, Δαμασκός.

Τερέζης, Χ. (2001). Η ορθόδοξη αντίληψη περί αγωγής, ως πρόταση άρσης του ανταγωνιστικού χαρακτήρα της σύγχρονης κοινωνίας. Πάτρα.

Πάπυρος ? Larousse ? Britannica, (1996) τ. 19, σελ. 241, Αθήνα.

Πάπυρος ? Larousse ? Britannica, (1996) τ.23, σελ. 19, Αθήνα.

Πάπυρος ? Larousse ? Britannica, (1996) τ. 29, σελ. 85, Αθήνα.